

☆ **Čtení z Písma svatého, ze Staré smlouvy, z knihy Deuteronomium (8:1-11)**

„Bedlivě dodržujte každý příkaz, který ti dnes přikazuji, abyste zůstali naživu, rozmnožili se a obsadili zemi, kterou příslejně přislíbil Hospodin vašim otcům. 2 Připomínej si celou tu cestu, kterou tě Hospodin, tvůj Bůh, vodil po čtyřicet let na poušti, aby tě pokořil a vyzkoušel a poznal, co je v tvém srdci, zda budeš dbát na jeho přikázání, či nikoli.

3 Pokořoval tě a nechal tě hladovět, potom ti dával jíst manu, kterou jsi neznal a kterou neznali ani tvoji otcové. Tak ti dával poznat, že člověk nežije pouze chlebem, ale že člověk žije vším, co vychází z Hospodinových úst.

4 Po těch čtyřicet let tvůj šat na tobě nezvetšel a noha ti neotekla.

5 Uznej tedy ve svém srdci, že tě Hospodin, tvůj Bůh, vychovával, jako vychovává muž svého syna.

6 Proto budeš dbát na přikázání Hospodina, svého Boha, chodit po jeho cestách a jeho se bát.

7 Vždyť Hospodin, tvůj Bůh, tě uvádí do dobré země, do země s potoky plnými vody, s prameny vod propastných tůní, vyvěrajícími na pláni i v pohoří,

8 do země, kde roste pšenice i ječmen, vinná réva, fíkoví a granátová jablka, do země olivového oleje a medu,

9 do země, v níž budeš jíst chléb bez nedostatku, v které nebudeš postrádat ničeho, do země, jejíž kamení je železo a z jejíchž hor budeš těžit měď.

10 Budeš jíst dosyta a budeš dobrořečit Hospodinu, svému Bohu, za tu dobrou zemi, kterou ti dal.

11 Střež se však, abys nezapomněl na Hospodina, svého Boha, a nepřestal dbát na jeho přikázání, práva a nařízení, která ti dnes udílím.“

Slyšeli jsme slovo Boží...

☆ **Čtení z Písma svatého, z Nové smlouvy, z evangelia Lukášova, ze 14. kapitoly, verše 7 až 14:**

“7 Když pozoroval, jak si hosté vybírají přední místa, pověděl jim toto podobství:

8 “Pozve-li tě někdo na svatbu, nesedej si dopředu; vždyť mezi pozvanými může být někdo váženější, než jsi ty, a ten, kdo vás oba pozval, přijde a řekne ti:

9 ‚Uvolni mu své místo!‘ a ty pak musíš s hanbou dozadu.

10 Ale jsi-li pozván, jdi a posad se na poslední místo; potom přijde ten, který tě pozval, a řekne ti: ‚Příteli, pojď dopředu!‘ Pak budeš mít čest přede všemi hosty.

11 Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.“

12 Tomu, kdo jej pozval, Ježíš řekl: „Dáváš-li oběd nebo večeři, nezvi své přátele ani své bratry ani příbuzné a bohaté sousedy, poněvadž oni by tě také pozvali a tak by se ti dostalo odplaty.

13 Ale dáváš-li hostinu, pozvi chudé, zmrzačené, chromé a slepé.

14 Blaze tobě, neboť nemají, čím ti odplatit; ale bude ti odplaceno při vzkříšení spravedlivých.“

Slyšeli jsme slovo Boží...

Děkuji Vám za čtení, pane senátore, paní senátorko...

Tato ekumenická bohoslužba přivádí do jednoho domu lidi různých tradic. Nejen nás dva, exoty. Ale tak jak tu jsme - širokou komunitu názorů a přesvědčení. Samotné slovo *ekumene* značí jeden obydelný svět ve smyslu politickém, hospodářském i duchovním. Tak i tady ekumena spojuje bratry a sestry spolu s lidmi bez vyznání v těch věcech, kterých si vážíme, jež oceňujeme jako **dobré**. Bohoslužba uvádí předávání ocenění stříbrnou medailí Předsedy Senátu. Nedá se přejít, že si Senát za své dosavadní působení vysloužil pověst **ochránce dobra**, jako základní devizy státnosti. Vyvažoval a vyvažuje všelijaké šarvátky.

Je tedy pochopitelné, že se medaile udělují k paměti sv. Václava. Z jednoho úhlu je Václavova vláda viděna jako nesebevědomá služba zahraniční vrchnosti, z jiného pohledu byla zase svébytnou a důstojnou metodou udržení pozic. Řeknu to jako evangelík, který se o svaté neopírá, vždyť Václavova pověst byla jednou reformací opouštěna a jindy zase respektována: To, co pod jménem knížete Václava máme všichni společně - evangelíci, katolíci a další, dokonce i spoluobčané bez vyznání, je nesporně památka služby vlasti, ať pod vlivem legend či skutečnosti - je to **služba dobru**, ať je zpochybňováno či vysmíváno a nebo hodnoceno a chváleno. S touto **službou dobru** je Václavova pověst po právu spojována. A s tímto hlediskem byli vybráni i letošní nositelé ocenění.

Nám všem, vážení přítomní, politické reprezentaci všech úrovní i samotným oceněným se připomíná biblický text jako slovo do dnešního dne, zvláště ve vyjádření: „**Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se ponižuje, bude povýšen.**“ (14:11)

Tak nejprve, co tato slova neříkají:

Není to verdikt historického soudu: **kdo se povyšuje, bude ponížen**. Není to železný prut třískající do hliněných nádob naší pověsti, osud olizující politické mrtvoly či jakési hodnocení životpisců politických důchodců. Ne! Není to ale ani oslavná řeč někde na hřbitově, na nějakém slavně dějin: **kdo se ponižuje, bude povýšen!**

Ostatně, politický marketér by to celé smazal a řekl: „*Je to jinak! Kdo se povyšuje, bude povýšen. A kdo se ponižuje, bude ponížen.*“ Dnešními slovy: Ježíš v tomto vyjádření odkryl nahotu voleb. Volbami se nevybírají ti, kteří dožráli k povýšení. Ti vyvolení nemusí být služebníky **dobra**. V tom musíme přijmout, že naše dobrá demokracie zůstává nahá. Takže to není bonmot do kampaně. Takže ta Ježíšova verze není ani zvláštní ze zámoří dovezenou metodou poradců v kampani, která by se dala jednorázově marketingově využít a pak lehko opustit.

A co to je? Co to Ježíš říká?

Je to laskavá rada, která provází životem. Životem každého jedince. Vzdělaného či nevzdělaného, zvoleného či nezvoleného. Je to otcovské vedení, jež dbá o důstojnost jedince. „**Pozve-li tě někdo na svatbu, nesedej si dopředu;**

vždyť mezi pozvanými může být někdo váženější, než jsi ty, a ten, kdo vás oba pozval, přijde a řekne ti: ‚Uvolni mu své místo!‘ a ty pak musíš s hanbou do zadu. Ale jsi-li pozván, jdi a posad' se na poslední místo; potom přijde ten, který tě pozval, a řekne ti: ‚Příteli, pojd' dopředu!‘ Pak budeš mít čest přede všemi hosty.“ (14:8-10) Všimněte si, že v souvislosti čteného textu je tato rada sdílena s ohledem na scházející se společnost na nějakém rautu. Ježíš radí svému okolí - a to bez závisti, že vepředu možná není a nebude místo pro něho. Nepovyšuje se pobaveně nad stolovníky, kteří se jako burani derou dopředu. Radí přejně s tím, že chce, aby byli všichni jednou povýšeni. Jde mu o růst osobnosti obyčejného člověka, včetně hostitele.

Evangelista Lukáš, který rád píše o tehdejší společnosti a vzájemných vztazích, má na srdci Ježíšovu péči o sociálně vyváženou a spolupracující společnost. Ježíšova rada umocňuje unikátní atmosféru společnosti kolem stolu. Poslechnou-li hosté tuto radu, pak žádný neskutečně trapný okamžik vykázaní stolovníka mimo VIP místa nenaruší vzácné okamžiky. Je to tak dávno, co to řekl, a přesto se stále znovu musíme učit eleganci vztahů - a to od těch nevyšších pater společnosti až po ta nejspodnější.

Dá se tušit, že Ježíš také ví, jak těžké je přijmout povýšení, závazek a povinnost předsedání. Slovem povýšení se totiž nemyslí jen veřejně exponované místo, ale také Ježíšův kříž. Ten pojem je používán v několika smyslech, jistě nakonec i ve smyslu věčné slávy toho, který je povýšen nad nebesa.

A co to znamená pro nás?

Dámy a pánové! Nemusíme být vepředu, jsme přece **služebníci dobra**. To stačí. V tom máme svou jistotu. Je to jen otázkou času, to úplně konečné povýšení nás nemine. Jsme tu, máme různou odpovědnost státníků, zákonodárců či zastupitelů, novinářů, dělníků neziskovek nebo členů či pastýřů malých venkovských komunit. Ale všichni tu svou práci děláme rádi, dokonce s nadšením a vášní. A chceme ji dělat s elegancí. Také vyznamenání se nenominovali, postáli v pozadí a vedli svou práci. O samotném Senátu se léta pochybuje a přesto je tu a jeho práce je znát. A ať už nadcházející sněmovní volební akt dopadne jakkoliv, je jasné, že nás všechny v této společnosti čeká mnoho práce **pro dobro** na všech úrovních. Práce, která musí být také mimo jiné - ve světle tohoto čteného textu - elegantní.

Přijměme roli služebníka. Navzdory radám marketingových specialistů. Naše vlastní upozadění, zdrženlivost a ochota sloužit není poraženectvím. Je výrazem trpělivosti a sebevědomí, protože služebníci dobra mají své příští jisté! Mohou tedy být otevřeni ke službě a společné práci. Nabídnou se, odpracují si to, co se vidí obecně **za dobré**. A příklady toho, co **to dobré je**, uslyšíme a uvidíme v přehledu oceněných osobností.

A teď ještě slib. Ano, slib! Ježíš ta slova o hostině a jejích hostech neřikal jako sociolog či nezávislý komentátor dění. Řikal to jako Pán všeho a chvíli to dokonce vypadalo, že mluví v zastoupení hlavního hostitele. Toho, který v tom prvním textu ze Staré smlouvy uváděl lid Izraele do zaslíbené země a určoval

jim místo k usazení a přebývání. Sám Bůh při tom sliboval požehnání a pomoc.

A teď ten slib pro nás, v den památky sv. Václava. Bohoslužba je také službou přenášející Boží sliby a pomoc: V takové práci **pro společné dobro**, které záleží na vkusu a na kráse, nikdy nebudeme sami. Pán Bůh bude rád pracovat s námi - s námi se všemi bez rozdílu vyznání. Pro dobro a ladnost života bude stát i za těmi, kdo jsou z různých pochopitelných důvodů bez vyznání. Ježíš se natolik sám upozadil, že nás nepředběhne. A tak se ani církve nesmí drát napřed. Žádné trapné scény! Počkáme jeden na druhého. Jdeme povýšením na kříž, tedy do potíží. A půjdeme i utrpením. Ale na každého z nás přijde čas s odměnou.

Kdyby se mne někdo ptal, jak to vypadá v nebi, tak bych řekl, že je to místo kde hostitel povýší a pozve každého na přední místa. Ke stolu, kde úplně všechna místa budou vepředu! Amen